

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 23ΗΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1978

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΕΛΛΗΝΟΣ ΙΝΔΟΛΟΓΟΥ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΓΑΛΑΝΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ Κ. ΜΑΡΙΑΣ BÜRGI-ΚΥΡΙΑΖΗ *

Κύριε Πρόεδρε,

Έχω την τιμήν να θέσω υπ' όψιν του 'Ανωτάτου Πνευματικού 'Ιδρύματος τής πατρίδος μου τὰ ἐξῆς: Τὴν ἐντολὴν τοῦ 'Εθνικοῦ 'Ιδρύματος 'Επιστημονικῶν 'Ερευνῶν τῆς 'Ελβετίας νὰ ἐκπονήσω κριτικὴν μελέτην περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Δημητρίου Γαλανοῦ ἀνέλαβον μὲ ἰδιαίτερον συγκίνησιν καὶ ἐνθουσιασμὸν ὡς 'Ελληνίς, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ἐρευνητικὴ-κριτικὴ μου μελέτη θὰ ἀποκαλύψῃ καὶ ὠρισμένας διαμφισβητουμένας καθὼς καὶ ἄλλας ἀγνώστους πτυχὰς τοῦ διασήμου 'Ελληνοῦ σοφοῦ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων μὲ ἀπησχόλησε τὸ πρόβλημα τοῦ τάφου τοῦ Δημητρίου Γαλανοῦ, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ εἶχε ἐπισημανθῆ εἰς τὸ ἀγγλικανικὸν νεκροταφεῖον τοῦ Benares ὑπὸ τοῦ 'Ιωάννου Γενναδίου εἰς ἄρθρον του εἰς τὸ περιοδικὸν «'Ελληνισμός» (Φεβρ.-'Απρίλ. 1930), ἡμφεσβητήθη ὑπὸ τινων ἄλλων ἐρευνητῶν. 'Ιδιαίτερος μάλιστα ἡμφεσβητήθη τοῦτο ἀπὸ τὸν κατὰ πάντα ἀξιόλογον ἐρευνητὴν ἰνδολόγον καθηγητὴν Siegfried A. Schulz. Οὗτος εἰς τὴν βαρυσήμαντον μελέτην του δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ περιοδικὸν «Journal of the American Oriental Society» 19 - 2 - 1969, ὑπεστήριξε, ὅτι παρ' ὅλας τὰς ἐρευνητικὰς προσπάθειάς του δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ ἀνεύρῃ τὸν τάφον τοῦ Δημητρίου Γαλανοῦ. Ἡ ἔρευνα τοῦ Schulz ἔγινε τόσον εἰς τὸ νεκροταφεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Γεννάδιος ἰσχυρίζεται ὅτι

* 'Ανεκωνώθη ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως κ. 'Ιω. Θεοδορακοπούλου.

*Πρόσφατος φωτογραφία τῆς κ. Bürgi - Κυριαζῆ τοῦ τάφου τοῦ Γαλανοῦ
στό Μπεναρῆς τὴν ἱερὴν πόλιν τῆς Ἰνδίας.*

ὕπάρχει, ὅσον καὶ εἰς τὰ ἄλλα νεκροταφεῖα τῆς πόλεως. Ἄς σημειωθῆ, ὅτι ὁ Schulz ἔχει μελετήσει καλῶς τὸ ἄρθρον τοῦ Γενναδίου εἰς τὸν («Ἑλληνισμὸν»). Ἐπειδὴ ἡ ἄποψις αὐτῆ τοῦ καθηγητοῦ Schulz κατόπιν τῶν προσωπικῶν ἐρευνῶν μου ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐλέγχεται ἀνακριβῆς καὶ ἐπειδὴ φρονῶ, ὅτι τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν θὰ ἐνδιέφερε ἡ τελικὴ διευκρίνισις τοῦ θέματος τούτου, ἀπευθύνομαι πρὸς αὐτὴν διὰ νὰ καταστήσω γνωστὰ τὰ ἀκόλουθα :

Μὲ ὄδηγόν πάντοτε τὸ περισπούδαστον καὶ διακρινόμενον διὰ τὴν σαφήνειαν καὶ διεξοδικότητα ἄρθρον τοῦ Γενναδίου μετέβην εἰς Benares, ὅπου μεταξὺ τῶν ἄλλων συνήντησα τὸν ἀγγλικανὸν ἐπίσκοπον κ. Rh. Hooker (51 Cantonement Varanasi). Οὗτος μοῦ συνέστησε νὰ μεταβῶ εἰς τὴν πόλιν Allahabat καὶ νὰ συναντήσω ἐκεῖ τὸν ἀγγλικανὸν Ἐπίσκοπον τῆς πόλεως ταύτης. Οὗτος κατείχε τὰ ἀρχεῖα τῆς Ἐπισκοπῆς τοῦ Loocknow, εἰς τὰ ὁποῖα κατεγράφοντο οἱ θάνατοι καὶ οἱ ἐνταφιασμοὶ ἀλλοδαπῶν τοῦ ἀγγλικανικοῦ νεκροταφείου τοῦ Benares, μοῦ προσέθεσε δέ, ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Allahabat θὰ ἦτο ὁ μόνος εἰς θέσιν νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ἢ νὰ ἀμφισβητήσῃ τὰ ἀναγραφέντα ὑπὸ τοῦ Γενναδίου. Πράγματι κατόπιν μεταβάσεώς μου εἰς Allahabat καὶ ἐπισκέψεώς μου εἰς τὸν Ἀγγλικανὸν Ἐπίσκοπον Din Dyal ἐπέστρεψα εἰς Benares κομίζουσα τὰ στοιχεῖα τῶν ἀρχείων τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν καὶ εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦ τάφου τοῦ Γαλανοῦ εἰς τὸ ἀγγλικανικὸν κοιμητήριον τοῦ Benares. Ἐν τούτοις ἡ ἐπὶ τόπου ἐρευνά μου εἰς τὸ κοιμητήριον σύμφωνα πρὸς τὰ δεδομένα τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ τὰ ἀναγραφόμενα ὑπὸ τοῦ Γενναδίου δὲν ἐπιστοποιεῖτο. Κατόπιν συνεργασίας μου μὲ τὸ Sanskrit University τοῦ Benares καὶ εἰδικώτερον μὲ τὸν διευθυντὴν τοῦ ὁμωνύμου Πανεπιστημίου κ. Tiwari ἐπεσημάνθη τὸ ἐμπόδιον τῆς ἀνευρέσεως τοῦ τάφου. Τοῦτο ὠφείλετο εἰς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἐξωτερικοῦ τοιχώματος τοῦ ἀγγλικανικοῦ νεκροταφείου καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν νέας εἰσόδου εἰς αὐτό, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἤλλαξε τὴν ἀπὸ τῆς νέας εἰσόδου ἀρίθμησιν τοῦ τάφου, ὡς τὴν περιέγραφεν ὁ Γεννάδιος. Κατόπιν τῆς διαπιστώσεως τῆς ἀλλαγῆς αὐτῆς διὰ μέσου τῶν ἐτῶν, ὁ τόπος καὶ ὁ ἀριθμὸς τοῦ τάφου τοῦ Δημητρίου Γαλανοῦ ἀνευρέθη μὲ ὄλας τὰς ἀκριβεῖς λεπτομερεῖας τὰς ὁποίας ὁ Γεννάδιος περιέγραψε πρῶτος εἰς τὸ μνημονευθὲν ἄρθρον του. Ἐπισυνάπτω φωτογραφίαν τοῦ τάφου, ἡ ὁποία ἐλήφθη μετὰ τὴν ἐρευνάν μου. Ὁ τάφος ἐπιβλητικὸς ὡς μνημεῖον εἶναι σήμερον παρημελημένος καὶ χρῆζει συντηρήσεως. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κατετόπισα τοὺς ἀρμοδίους παράγοντας τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καὶ ἔχω τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἐγένετο κατανοητὴ ἡ σημασία τοῦ πράγματος καὶ ὅτι εἶναι χρέος τῆς Ἑλλάδος νὰ διατηρῆται ἡ μνήμη ἐνὸς μεγάλου τέκνου τῆς εἰς τὴν ἱερὰν πόλιν τῆς Ἰνδίας Benares. Τὰ ἀνωτέρω ἐθεώρησα χρέος μου νὰ γνωρίσω εἰς τὸ σεβαστὸν ἴδρυμα τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν μὲ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἐκκαθαρίζεται διὰ

παντός μία ύφισταμένη ασάφεια περί τὸν τάφον μιᾶς μεγάλης ἑλληνικῆς προσωπικότητας. Εἶμαι τέλος εὐτυχῆς, διότι παραδίδω τὸ ἀνωτέρω πόρισμα εἰς τὴν Ὀλομέλειαν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ἡ συγγραφεὺς τῆς ἀνακινώσεως κ. Μαρία Bürgi - Κυριαζῆ εἶναι διδάκτωρ Φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βέρνης καὶ διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, τῆς Σορβόνης. Ἐπίσης εἶναι πτυχιούχος τῆς Παντείου Ἀνωτάτης Σχολῆς Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Εἶναι μόνιμος κάτοικος τῆς Βέρνης, σύζυγος τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἱατρικῆς Σχολῆς τοῦ ἐκεῖ Πανεπιστημίου Ἀλεξάνδρου Β. Bürgi. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἔχει ἐπιδοθῆ εἰς ἰνδολογικὰς μελέτας καὶ ἐρεῖνας εἰς Ἰνδίαν, ἔχει δὲ συγγράφει κατὰ καιροὺς διάφορα σχετικὰ ἔργα. Συγκεκριμένως ἀπὸ τοῦ 1976 τὸ Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Ἐπιστημονικῶν Ἐρευνῶν τῆς Ἑλβετίας, κατόπιν σχετικῆς αἰτήσεως τῆς συγγραφέως, ἀνέθεσεν εἰς αὐτὴν τὴν ἐκπόνησιν κριτικῆς μελέτης τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου Ἑλληνος Ἰνδολόγου Δημητρίου Γαλανοῦ, ὅστις, ὡς γνωστόν, ὑπῆρξεν εἰς ἓκ τῶν μεγάλων μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ Γένους ἑθνικῶν εὐεργετῶν καὶ εἰς ἓκ τῶν κητόρων τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.